

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ДАА-2024/71/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Дархан-Уул аймаг 2023 он</p>	<p>Дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр: Утас: 70378845 Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас: 70373089 Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn</p> <p>Аудитор: Ч.Мөнхбаяр Утас: 89275858 Цахим хаяг: tsesb.audit@gmail.com</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТОРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Бүрэлтэн гудамж-14 дугаар баг Дархан-Уул
Дархан-Уул аймаг 41004
Утас: 7337-3089, Факс: (376) 7337-3089
Цахим хуудас: darhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

Батбаяр Танаа нь *АХ*

Төсвийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын 2 дугаар сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын 2 дугаар сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын өс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Шарын гол сумын 2 дугаар сургууль нь Боловсролын Ерөнхий газрын даргын 2023.09.29-ны өдрийн 1/5184 дүгээр тушаалаар сургалтын байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээний үр дүнгээр 2 дугаар түвшинд үнэлэгдэж урамшуулалд 62,691.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажилласны үр дүнд цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллаас 275,648.6 мянган төгрөг, ажил олгогч нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлээс 32,167.1 мянган төгрөг, нормативт зардлаас 5,822.3 мянган төгрөг, урсгал засварын зардлаас 0.2 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжаас 1,865.6 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 4,325.8 мянган төгрөг, төрөөс иргэдэд

009020236

олгох тэтгэмж урамшуулал зардлаас 27,250.7 мянган төгрөгийг хэмнэснээс зарцуулагдаагүй 347,060.3 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сумын 2 дугаар сургуулийн 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 48 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 100 хувиар тайлагнасан байна. Мөн улирал бүр БСУГ-т ажлын тайланг хүргүүлж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв багтгаж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБООС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	231,316,575.04	499,173,506.80
31	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	-	353,405,219.63
311	Кассанд байгаа	-	
312	Банкинд байгаа	87,506,464.47	353,405,219.63
33	АВЛАГА	25,885,000.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	25,885,000.00	
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	117,925,110.57	145,768,287.17
351	Түүхий эд материал	2,113,410.00	1,651,301.00
35130	Эм боох материал	2,113,410.00	1,651,301.00
354	Хангамжийн материал	115,811,700.57	144,116,986.17
35410	Бичиг хэргийн материал	2,171,100.00	3,804,710.00
35420	Аж ахуйн материал	91,126,897.57	104,938,399.17
35450	Барилгын засварын материал	2,414,350.00	3,753,600.00
35460	Хүнсний материал	4,837,440.00	5,742,158.00
35470	Бусад хангамжийн материал	15,261,913.00	25,878,119.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА		
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,153,510,219.39	6,169,017,017.32
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	6,153,510,219.39	6,169,017,017.32
392	Биет хөрөнгийн дүн	6,088,140,802.64	6,106,458,600.45
39201	Барилга байгууламж	6,475,364,113.13	6,475,364,113.13
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(757,266,344.72)	(957,052,345.40)
39205	Машин тоног төхөөрөмж	200,865,151.00	526,711,367.84
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(65,770,506.98)	(158,911,156.50)
39207	Тавилга, эд хогшил	202,322,182.98	224,446,802.98
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(89,779,015.54)	(126,284,441.93)
39209	Зам гүүрийн байгууламж	87,109,727.21	87,109,727.21
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,459,200.16)	(26,824,000.20)
39217	Ном	56,754,695.72	61,898,533.32
393	Биет бус хөрөнгийн дүн	65,369,416.75	62,558,416.87
39301	Программ хангамж	10,932,300.00	10,932,300.00
39302	Хасагдуулга	(2,674,883.25)	(5,485,883.13)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	57,112,000.00	57,112,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,384,826,794.43	6,668,190,524.12
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,384,826,794.43	946,771,565.43
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	946,771,565.43	946,771,565.43
511	Засгийн газрын оруулсан капитал		
51101	Өмч: -төрийн	946,771,565.43	946,771,565.43
512	Хуримтлагдсан үр дүн	372,735,089.32	656,098,819.01
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	372,735,089.32	372,735,089.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн		283,363,729.69
51300	Дахин үнэлгээний зөрүү	5,065,320,139.68	5,065,320,139.68
6	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗ/ӨМЧИЙН ДҮН	6,384,826,794.43	6,668,190,524.12

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	2,463,323,686.10	3,246,505,670.44
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	41,771,483.20	294,834,970.44
120	Нийтлэг татварын бус орлого	41,771,483.20	294,834,970.44
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	41,771,483.20	16,972,328.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		6,227,300.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,305,070.00	10,745,028.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	39,466,413.20	
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө		244,185,874.44
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал		33,676,768.00
13	ТУСЛАМЖ САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,421,552,202.90	2,951,670,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,952,157,900.00	2,567,937,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,952,157,900.00	2,567,937,900.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	469,394,302.90	383,732,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	469,394,302.90	383,732,800.00
2	Үйл ажиллагааны зардал	2,538,289,503.59	2,963,141,940.75
21	Урсгал зардал	2,538,289,503.59	2,963,141,940.75
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	2,384,868,444.31	2,791,269,626.50
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал	1,400,907,270.99	1,710,246,344.73
210101	Үндсэн цалин	950,336,026.48	1,192,144,363.78
210102	Нэмэгдэл цалин	327,956,282.51	442,600,419.35
210104	Урамшуулал	81,159,515.00	75,501,561.60
210105	Гэрээтийн цалин	41,455,447.00	
2102	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	176,496,138.44	216,069,795.11
210201	Тэтгэврийн даатгалын	121,256,234.22	148,691,560.16
210202	тэтгэмжийн даатгалын	14,251,058.37	17,507,680.27
210203	ҮОМШӨ-ий даатгалын	11,207,123.31	13,762,143.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын	2,705,910.41	3,273,216.20
210205	ЭМ-ийн даатгалын	27,075,812.13	32,835,194.50
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	384,797,990.72	366,361,457.75
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	11,415,606.25	17,844,876.73
210302	Түлш, халаалтын зардал	316,624,843.45	310,410,346.95
210303	Цэвэр бохир усны зардал	56,757,541.02	38,106,234.07
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,792,313.63	16,607,543.40
210401	Бичиг хэргийн зардал	2,330,400.00	4,602,290.00
210404	Тээвэр шатахуун	1,685,900.00	1,135,000.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн зардал	465,754.00	1,054,500.00
210405	Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх	1,180,500.00	240,000.00
210406	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлийн зардал	2,999,290.00	9,575,753.40
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,130,469.63	
2105	Нормативт зардал	27,191,681.00	35,063,346.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгсэл	1,213,140.00	1,137,769.00
210502	Хоол, хүнс	25,918,541.00	33,925,577.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	60,000.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	35,826,020.00	40,232,338.00
210604	Урсгал засварын зардал	35,826,020.00	40,232,338.00
2107	Томилолтын зардал	278,000.00	513,600.00
210702	Дотоодын томилолт	278,000.00	513,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажлын хөлс	16,783,400.00	30,922,567.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр		15,801,487.00
210802	Аудит баталгаажуулалтын зардал	954,000.00	1,314,000.00
210806	Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ	15,829,400.00	13,807,080.00
2109	Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	330,795,629.53	375,252,634.51
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,470,274.00	21,333,800.00
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	12,389,300.00	16,310,958.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	288,936,055.53	337,607,876.51
213	Урсгал шилжүүлэг	153,421,059.28	171,872,314.25
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	153,044,800.00	170,433,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж урамшуулал	132,466,500.00	129,684,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	20,578,300.00	40,749,100.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	376,259.28	1,439,214.25
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	376,259.28	1,439,214.25
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	
3	Үйл ажиллагааны үр дүн	(74,965,817.49)	283,363,729.69
145	Үйл ажиллагааны бус орлогын дүн		
225	Үйл ажиллагааны бус зардлын дүн		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	7,071,787.12	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	7,071,787.12	
4	Үйл ажиллагааны бус үр дүн	(7,071,787.12)	-
5	Үйл ажиллагааны нийт үр дүн	(82,037,604.61)	283,363,729.69

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	2,423,857,272.90	2,968,643,028.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		16,972,328.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,305,070.00	16,972,328.00
120002	Хүүгийн орлого		
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,305,070.00	16,972,328.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		6,227,300.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,305,070.00	10,745,028.00
13	ТУСЛАМЖ САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,421,552,202.90	2,951,670,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,952,157,900.00	2,567,937,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,952,157,900.00	2,567,937,900.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	469,394,302.90	383,732,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	469,394,302.90	383,732,800.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,272,610,208.43	2,619,700,472.84
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,272,610,208.43	2,619,700,472.84
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,119,189,149.15	2,447,828,158.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал	1,400,907,270.99	1,710,246,344.73
210101	Үндсэн цалин	950,336,026.48	1,192,144,363.78
210102	Нэмэгдэл	327,956,282.51	442,600,419.35
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	-
210104	Урамшуулал	81,159,515.00	75,501,561.60
210105	Гэрээт ажлын хөлс	41,455,447.00	
2102	Ажил олгогчийн нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	176,496,138.44	216,069,795.11
210201	Тэтгэврийн даатгалын	121,256,234.22	148,691,560.16
210202	Тэтгэмжийн даатгалын	14,251,058.37	17,507,680.27
210203	ҮОМШӨ-ий даатгалын	11,207,123.31	13,762,143.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын	2,705,910.41	3,273,216.20
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын	27,075,812.13	32,835,194.50
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	384,797,990.72	366,361,457.75
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	11,415,606.25	17,844,876.73
210302	Түлш, халаалтын зардал	316,624,843.45	310,410,346.95
210303	Цэвэр бохир усны зардал	56,757,541.02	38,106,234.07
2105	Нормативт зардал	27,183,161.00	34,830,295.00
210501	Эм	-	
210502	Хоол, хүнс	27,183,161.00	34,830,295.00
210503	Нормын хувцас		
2106	Эд хогшил урсгал засвар	26,380,820.00	18,181,508.00
210604	Урсгал засвар	26,380,820.00	18,181,508.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажлын, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,829,400.00	28,379,380.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил , үйлчилгээний төлбөр, хураамж		14,572,300.00
210806	Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ	15,829,400.00	13,807,080.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	87,594,368.00	73,759,378.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	66,247,068.00	50,099,630.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	21,347,300.00	23,659,748.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	153,421,059.28	171,872,314.25
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	153,044,800.00	170,433,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж урамшуулал	132,466,500.00	129,684,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	20,578,300.00	40,749,100.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт , шилжүүлэг	-	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	376,259.28	1,439,214.25
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	376,259.28	1,439,214.25
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэлт	-	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-
3	Үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	151,247,064.47	348,942,555.16
	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
4	Хөрөнгө оруулалтын мөнгөн орлогын дүн		
5	Хөрөнгө оруулалтын мөнгөн зарлагын дүн	63,740,600.00	83,043,800.00
22	Хөрөнгийн зардал	63,740,600.00	83,043,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	63,740,600.00	83,043,800.00
	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		
222001	Тоног төхөөрөмж	58,240,600.00	81,343,800.00
223001	Бусад хөрөнгө	5,500,000.00	1,700,000.00
6	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(63,740,600.00)	(83,043,800.00)
222001	Тоног төхөөрөмж		
7	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
8	Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээ	87,506,464.47	265,898,755.16
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		87,506,464.47
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		353,405,219.63

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны үр дүн
А	1	2	3	4
2021 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх үлдэгдэл	946,771,565.43	5,065,320,139.68	454,772,693.93	6,466,864,399.04
НББ-ийн бодлогын өөрчлөлт				-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл		5,065,320,139.68		5,065,320,139.68
ҮХ-ийн өсөлт, бууралт				-
ҮХ-ийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
Тайлант үеийн үр дүн			(82,037,604.61)	(82,037,604.61)
2022 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх үлдэгдэл	946,771,565.43	5,065,320,139.68	372,735,089.32	6,384,826,794.43
НББ-ийн бодлогын өөрчлөлт			-	-
ҮХ-ийн өсөлт, бууралт	-	-		-
ҮХ-ийн дахин үнэлгээний бууралт				-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
Тайлант үеийн үр дүн			283,363,729.69	283,363,729.69
2022 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх үлдэгдэл	946,771,565.43	5,065,320,139.68	656,098,819.01	6,668,190,524.12

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	3,061,241,700.00	2,701,305,058.59	359,936,641.41	88.2
21	Урсгал зардлын дүн	3,061,241,700.00	2,701,305,058.59	359,936,641.41	88.2
210	Бараа үйлчилгээний зардал	2,863,557,900.00	2,530,871,958.59	332,685,941.41	88.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,985,894,900.00	1,710,246,344.73	275,648,555.27	86.1
210101	Үндсэн цалин	1,332,461,200.00	1,192,144,363.78	140,316,836.22	89.5
210102	Нэмэгдэл	555,754,200.00	442,600,419.35	113,153,780.65	79.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	-	-	
210104	Урамшуулал	97,679,500.00	75,501,561.60	22,177,938.40	77.3
210105	Гэрээт ажлын хөлс			-	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	248,236,900.00	216,069,795.11	32,167,104.89	87.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	168,801,100.00	148,691,560.16	20,109,539.84	88.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,858,900.00	17,507,680.27	2,351,219.73	88.2
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	15,887,200.00	13,762,143.98	2,125,056.02	86.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,971,800.00	3,273,216.20	698,583.80	82.4
210205	ЭМД-ын хураамж	39,717,900.00	32,835,194.50	6,882,705.50	82.7
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	379,217,800.00	366,361,457.75	12,856,342.25	96.6
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	20,587,900.00	17,844,876.73	2,743,023.27	86.7
210302	Түлш, халаалтын зардал	305,087,000.00	310,410,346.95	(5,323,346.95)	101.7
210303	Цэвэр бохир усны зардал	53,542,900.00	38,106,234.07	15,436,665.93	71.2
2105	Нормативт зардал	40,652,600.00	34,830,295.00	5,822,305.00	85.7
210501	Эм			-	
210502	Хоол хүнс	40,652,600.00	34,830,295.00	5,822,305.00	85.7
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл			-	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	18,181,700.00	18,181,508.00	192.00	100.0
210604	Урсгал засвар	18,181,700.00	18,181,508.00	192.00	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр	30,245,000.00	28,379,380.00	1,865,620.00	93.8
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр	14,572,300.00	14,572,300.00	-	100.0
210806	Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ	15,672,700.00	13,807,080.00	1,865,620.00	88.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	161,129,000.00	156,803,178.00	4,325,822.00	97.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	137,469,200.00	133,143,430.00	4,325,770.00	96.9
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	23,659,800.00	23,659,748.00	52.00	100.0

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	197,683,800.00	170,433,100.00	27,250,700.00	86.2
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	197,683,800.00	170,433,100.00	27,250,700.00	86.2
213205	Төсвөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	156,934,700.00	129,684,000.00	27,250,700.00	82.6
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	40,749,100.00	40,749,100.00	-	100.0
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,061,241,700.00	2,967,203,813.75	94,037,886.25	96.9
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,567,937,900.00	2,567,937,900.00	-	100.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,567,937,900.00	2,567,937,900.00	-	100.0
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	395,517,900.00	382,293,585.75	13,224,314.25	96.7
132001	Орон нутгийн төсвөөс	395,517,900.00	382,293,585.75	13,224,314.25	96.7
	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	97,785,900.00	16,972,328.00	80,813,572.00	17.4
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,108,900.00	6,227,300.00	1,881,600.00	76.8
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,495,700.00	10,745,028.00	(2,249,328.00)	126.5
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	81,181,300.00		81,181,300.00	0.0
	Мөнгөн хөрөнгийн 2020/01/01-12/31-ний үлдэгдэл				
	Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		87,506,464.47	(87,506,464.47)	
	Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		353,405,219.63	(353,405,219.63)	

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 5,640.2 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс 1,141.4 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт, 2,249.4 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж, 2,249.4 мянган төгрөгийн залруулга хийв.

Тайлант хугацааны түрээсийн орлогыг туслах үйл ажиллагааны орлогоор бүртгэснийг үндсэн үйл ажиллагааны орлого болгон залруулав.

5.1 Төлбөрийн акт

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/

5.1.1 Илрүүлэлт: Багш, ажилчдад олгох ур чадварын нэмэгдлийн бодолтыг ажилласан хугацааны цалингаас бус үндсэн цалингаас тооцож 651.5 мянган төгрөгөөр илүү олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “*төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т “*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*” гэж заасантай нийцэхгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоов.

5.1.2 Илрүүлэлт: Төрийн албанаас чөлөөлөгдөж өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон Х.Сэлэнгийг 5-р сард ажилд манаачаар авсан ба 6-р сард үндсэн цалингийн 30%-иар тооцон үр дүнгийн урамшуулал 169.6 мянган төгрөгөөр илүү олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “*төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т “*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*” гэж заасантай нийцэхгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоов.

5.1.3 Илрүүлэлт: Тус байгууллагын нягтлан бодогч нь Л.Оюунжаргал нь өндөр настны тэтгэвэрт гарсан тул 2023.05.31-ний өдрөөс ажлаас чөлөөлсөн боловч нягтлан бодогч орон тоогүй улмаас 2023.06.02-ны өдрөөс буцаан ажилд авсан ба төрийн албанаас чөлөөлөгдөж өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон түүнд ур чадварын, зэргийн, төрийн алба хаасан хугацааны, үр дүнгийн урамшуулал 320.3 мянган төгрөг илүү олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “*төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т “*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*” гэж заасантай нийцэхгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага хүргүүлэх зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

5.3.1 Санхүүгийн тайлантай холбоотой асуудал

5.3.1 Тайлант хугацааны түрээсийн орлого 2,249.4 мянган төгрөгийн цахим системд шивээгүй байгаа нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй”, гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

5.3.1 Өгсөн зөвлөмж: Түрээсийн орлогыг тухай бүр шивж баримтжуулж, холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5²-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймгийн Төрийн аудитын газарт 2024 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

² Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Тайлант хугацааны түрээсийн орлогыг туслах үйл ажиллагааны орлогоор бүртгэсэнийг үндсэн үйл ажиллагааны орлого болгон залруулав.	1	2,249.4	-	-	1	2,249.4	1	2,249.4	-	-	-	-
Дүн	1	2,249.4	-	-	1	2,249.4	1	2,249.4	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Багш, ажилчдад олгох ур чадварын нэмэгдлийн бодолтыг ажилласан хугацааны цалингаас бус үндсэн цалингаас тооцож олгосон байна.	1	651.5	1	651.5								
Тус байгууллагын нягтлан бодогч нь Л.Оюунжаргал нь өндөр настны тэтгэвэрт гарсан тул 2023.05.31-ний өдрөөс ажлаас чөлөөлсөн боловч нягтлан бодогч орон тоогүй улмаас 2023.06.02-ны өдрөөс буцаан ажилд авсан ба төрийн албанаас чөлөөлөгдөж өндөр насны тэтгэвэр	1	320.3	1	320.3								

тогтоолгосон түүнд ур чадварын, зэргийн, төрийн алба хаасан хугацааны, үр дүнгийн урамшуулал олгосон зөрчилтэй												
Төрийн албанаас чөлөөлөгдөж өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон Х.Сэлэнгийг 5-р сард ажилд манаачаар авсан ба 6-р сард үндсэн цалингийн 30%-иар тооцон үр дүнгийн урамшуулал олгосон	1	169.6	1	169.6								
Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь "Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй", гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.	1	2,249.4					1	2,249.4				
Дүн	1	3,390.8	1	1,141.4	-	-	1	2,249.4	-	-	-	-